

นิทานเรื่อง เมขลากับรามสูร

กาลครั้งหนึ่งนามมาแล้วยังมีพญามังกรตัวหนึ่งมีฤทธิ์มากมักท่องเที่ยวอยู่ในมหาสมุทร พญามังกรตัวนี้มีดวงแก้วซึ่งมีรัศมีเจิดจ้าประดับอยู่ที่หัวของตน จนบังเกิดเป็นรัศมีแสงรุ่งงามสว่างทั่ว พญามังกรมีธิดาอยู่นางหนึ่งชื่อว่า มณีเมขลา รูปโฉมงดงาม แต่มีนิสัยขี้เล่นชอบเที่ยวเล่นสนุก จึงมักท่องเที่ยวไปในที่ต่างๆ ว่างเล่นเดินรำไปตามความคะนอง จากนิสัยของนางที่เป็นเช่นนี้ทำให้พญามังกรเกิดความเป็นห่วงอย่างมาก วันหนึ่งเกิดความคิดว่าหากปล่อยไว้เช่นนี้คงไม่ดีเป็นแน่ จึงเห็นว่าควรที่จะพานางเมขลาไปถวายเป็นนางสนมของพระอินทร์เพื่อนางจะได้อยู่ติดวิมานไม่ไปเที่ยวเล่นเหมือนเช่นแต่ก่อน และพญามังกรก็ได้ถวายดวงแก้วของตนให้แก่พระอินทร์ด้วย พระอินทร์ทรงยินดีที่จะรับไว้และมอบให้นางเมขลาเป็นผู้ดูแลรักษาเอาไว้ ตั้งแต่ที่นางเมขลามาอยู่ในวิมานของพระอินทร์ก็มีความรู้สึกกลัวกลุ่มอึดอัดเป็นอย่างมาก เพราะไม่ได้ออกไปเที่ยวที่หนใดเลยซึ่งผิดวิสัยที่เคยประพฤตินาง จนกระทั่งวันหนึ่งสบโอกาสนางจึงแอบหนีไปเที่ยวและนำดวงแก้วไปด้วย นางเมขลาว่ายน้ำอยู่ระหว่างก้อนเมฆเหนือฟองคลื่นทั่วท้องมหาสมุทรพลาญโยนดวงแก้วเล่นอย่างสนุกสนาน เกิดเป็นแสงประกายวูบวาบไม่ยอมกลับสวรรค์ เมื่อเป็นเช่นนี้พระอินทร์จึงมอบหมายให้นางดูแลรักษามหาสมุทร

ยังมียักษ์ตนหนึ่งนามว่า รามสูร ถือชวานเพชรเป็นอาวุธ วันหนึ่งรามสูรตนนี้ไปเยี่ยมเพื่อนชื่อว่า ราหู พบว่าราหูนั้นตัวขาดเหลือเพียงครึ่งตัวแต่ยังไม่ตาย ราหูเล่าว่าตนได้แอบดื่มน้ำอมฤตที่พระนารายณ์ชักชวนให้เทวดาทั้งหลายรวมทั้งตัวราหูเองมาช่วยกวน เพื่อให้ตนเองจะได้เป็นอมตะ ยามเมื่อพระนารายณ์ทราบก็โกรธอย่างมากจนกระทั่งขว้างจักรมาถูกตน จึงทำให้ร่างกายขาดเป็นสองท่อน รามสูรได้ฟังเกิดความรู้สึกสงสารเพื่อนเป็นอย่างยิ่ง จึงจะไปขอให้พระอินทร์ช่วยแต่ก่อนที่จะขอพรจนจะต้องทำความดีความชอบให้แก่พระอินทร์เสียก่อน โดยการจะจับนางเมขลาไปถวายพระอินทร์พร้อมกับดวงแก้ววิเศษ

รามสูรพยายามจะจับนางเมขลาให้ได้ แต่นางก็หลบหลีกได้ว่องไวพลาญโยนดวงแก้วล่อหลอกทำให้แสงของดวงแก้วกระทบตาของรามสูรจนพร่ามัว รามสูรโกรธจึงขว้างชวานเพชรไปหมายจะปรีดขี่พานางเมขลาเสียแต่ดวงแก้วก็คุ้มครองนางให้หลบได้ทุกครั้ง รามสูรก็ออกติดตามต่อไปอีก ต่อสู้ล่อหลอกกันเช่นนี้เป็นหลายคราว เมื่อใดตามกันทันก็มีเหตุอย่างนี้ทุกราวไป เวียนไล่ล่อกันมาตั้งแต่บัดนั้นจนบัดนี้ก็ยังไม่สามารถจับกันไม่ได้เสียที

แง่คิดจากนิทานเรื่องนี้คือได้รับรู้และเข้าใจเกี่ยวกับการเกิดฟ้าแลบ ฟ้าร้อง ฟ้าผ่าในรูปแบบความเชื่อโบราณของคนไทยสมัยก่อน จากเนื้อเรื่องที่หากนางเมขลาลื้อแก้วเกิดประกายจะเป็นแสงฟ้าแลบ ส่วนเสียงสว่างหวานเพชรของรามสูรคือฟ้าร้อง และหากหวานเพชรพลาดไม่โดนนางเมขลาแล้วตกลงมาลงบนพื้นโลก ทำให้เกิดเสียงกึกก้องกัมปนาทเป็นเสียงฟ้าผ่า